

بِسْمِ تَعَالٰی

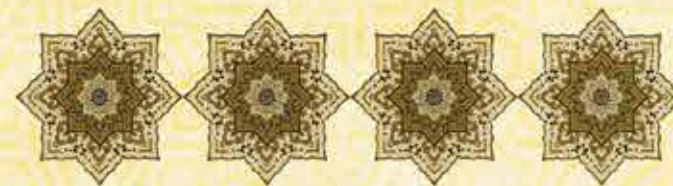
بِ نَامِ پادشاه عالم عشق
که نامش هست نقش خاتم عشق

IN THE NAME OF ALLAH

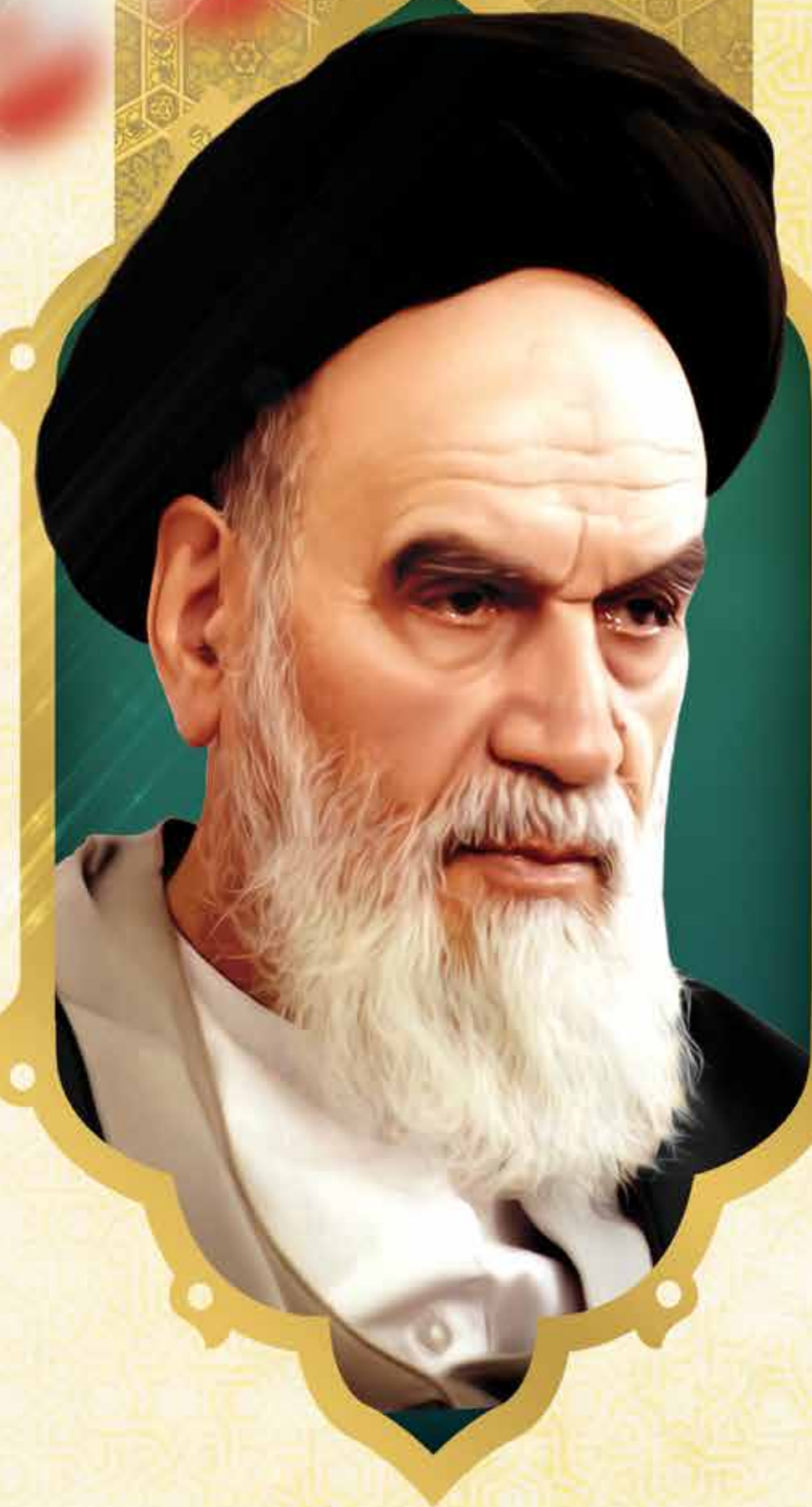
«بی شک بالاترین و والاترین عنصری که در موجودیت هر جامعه دخالت اساسی دارد، فرهنگ آن جامعه است اساساً فرهنگ هر جامعه هویت و موجودیت آن جامعه را تشکیل می دهد.»

امام خمینی (ره)، صحیفه، جلد ۱۵، صفحه ۱۶۰

«دانشگاه فرهنگیان خیلی مهم است و در اینجا شخصیت معلمی شکل می گیرد. من الان اینجا تأکید می کنم، دانشگاه فرهنگیان را مسئولین جدی بگیرند؛ دانشگاه فرهنگیان را - که تولیدکنندهی معلم است - جدی بگیرند؛ هرچه میتوانند برای این سرمایه گذاری کنند؛ به یک لحاظ، اهمیت این دانشگاه از همهی دانشگاههای دیگر بیشتر است.»

(بیانات در دیدار با معلمان و فرهنگیان در تاریخ ۹۷/۲/۱۷)

نظام جامع فرهنگی- تربیتی دانشگاه فرهنگیان

(پیش نویس)

پاییز ۱۴۰۱

(غیر قابل انتشار)

روندنامه تدوین طرح نظام جامع فرهنگی- تربیتی

رصد وضعیت موجود، آسیب شناسی، نیازسنجی و شناسایی خلاءهای موجود

۱
پیش مطالعات نظری

۲
بررسی سوابق
و اسناد موجود

۳
برگزاری جلسات
تخصصی استادان و
کارکنان مطلع و مجرب

۴
برگزاری جلسات کارشناسی
اساتید و کارکنان جهت
ارائه راهکارهای عملیاتی

۵

تهیه و تدوین
پیش نویس اولیه (۳ سند)

الف- کلیات نظام نامه فرهنگی- تربیتی دانشگاه فرهنگیان
ب- چکیده طرح تحول و بهسازی مهارت های فرهنگی- تربیتی
دانشجو معلمان دانشگاه فرهنگیان
ج- بازنگری و تدوین طرح نظام نامه فرهنگی دانشگاه فرهنگیان

۶

تجميع سه سند تولید شده
در یک سند واحد
به نام نظام جامع فرهنگی
تربیتی دانشگاه فرهنگیان

۷

کارنامه
فرهنگی تربیتی

۸

گواهی صلاحیت
تربیتی- فرهنگی

مقدمه:

« مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيٰوةً طَيِّبَةً وَ لَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُم بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ » سوره نحل آیه ۹۷

دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی هر جامعه معرف و مبین بالاترین سطح تفکر و تربیت آن جامعه محسوب شده و اصول جهان بینی و نظام اعتقادی و ارزشی جامعه را در خود متجلی می سازند. آن مراکز علمی با تربیت متفکران و دانشمندان و مدیران آینده، در جهت بخشیدن به حرکت‌های گوناگون فکری، اعتقادی، فرهنگی و سیاسی جامعه مؤثر واقع می شوند. بنا بر این می توان گفت که دانشگاه‌های مختلف جهان، علاوه بر اشتراکاتی که به اعتبار دانشگاه بودن با یکدیگر دارند به لحاظ تعلق به جامعه خاص خود یا بینش‌ها و ارزش‌های مختلف، واجد خصوصیتی هستند که آنها را از یکدیگر متفاوت و متمایز می سازد. (۱)

دانشگاه فرهنگیان به عنوان دانشگاهی مأموریت گرا و تربیت محور که معلمان و مربیان نسل‌های آینده ایران اسلامی را در خود پرورش می دهد تلاش می نماید تا به منظور تحقق منویات و مطالبات مقام معظم رهبری از دانشگاه فرهنگیان و نیز حرکت در مسیر ایجاد دولت اسلامی، جامعه اسلامی و تمدن اسلامی که در بیانیه گام دوم انقلاب ترسیم شده، علاوه بر رعایت استانداردهای علمی، برنامه تربیتی شایسته‌ای طراحی نماید که منجر به تربیت معلمان تراز جمهوری اسلامی ایران شود. برای رسیدن به این هدف، تدوین و اجرای نظامی جامع در حوزه فرهنگی - تربیتی و تحول و بهسازی مهارت‌های فرهنگی - تربیتی دانشجو معلمان دوره کارشناسی دانشگاه فرهنگیان در راستای سیاست‌های آموزشی، تربیتی و مهارتی ویژه دانشگاه راهبردی فرهنگیان اجتناب ناپذیر است.

اهمیت و ضرورت:

بررسی بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی، سند تحول بنیادین آموزش و پرورش، سند دانشگاه اسلامی، اساسنامه و برنامه راهبردی دانشگاه فرهنگیان در افق ۱۴۰۴ حکایت از آن دارد که تدوین نظام جامع فرهنگی و تربیتی دانشگاه فرهنگیان انکارناپذیر و ضرورتی اجتناب ناپذیر است. بر همین اساس دانشگاه فرهنگیان با توجه به اهمیت نقش و جایگاه ارزشمند و تربیتی دانشجو معلمان بعنوان مربی نسل های آینده، بر ارتقاء شایستگی ها و توانمندی مهارت های فرهنگی - تربیتی آنان در راستای تحقق تربیت معلم تراز انقلاب اسلامی تاکید می کند.

ضرورت تدوین نظام جامع فرهنگی و تربیتی دانشگاه فرهنگیان با رویکرد طرح تحول و بهسازی مهارت های فرهنگی - تربیتی دانشجو معلمان را می توان در دو تکلیف و وظیفه مهم زیر خلاصه نمود:

۱- تصریح سند دانشگاه اسلامی به کلیه دانشگاهها مبنی بر طراحی، تدوین و تحقق نظام جامع فرهنگی - تربیتی

۲- سند تحول بنیادین: مأموریت تربیت محوری دانشگاه فرهنگیان در تربیت معلمان تراز جمهوری اسلامی

اهمیت دوچندان تدوین نظام جامع فرهنگی و تربیتی در دانشگاه فرهنگیان، در توجه به این نکته است که تدوین این نظام، تکلیف شورای عالی انقلاب فرهنگی به همه دانشگاه های کشور در قالب سند دانشگاه اسلامی است. با عنایت به مأموریت ویژه دانشگاه فرهنگیان در تربیت معلمان آینده این کشور و رسالت تربیت محوری نهفته در این مأموریت، طراحی و تدوین این نظام، وظیفه مهمی است که بر دوش مسئولان و سیاست گذاران این دانشگاه قرار گرفته است.

با عنایت به بیانات مکرر مقام رهبری درباره اهمیت و جایگاه دانشگاه فرهنگیان و تأکیدات معظم له در زمینه انحصار ورود معلمان از طریق این دانشگاه و دانشگاه شهید رجایی به دستگاه تعلیم و تربیت کشور، تکالیف مندرج در سند تحول بنیادین آموزش و پرورش بویژه در زمینه تربیت شش ساحتی، مواد ۱ و ۲ اساسنامه دانشگاه فرهنگیان و ...، نظام جامع فرهنگی - تربیتی دانشگاه فرهنگیان تدوین می شود.

مستندات قانونی اجرای طرح:

- بیانات و فرمایشات مقام معظم رهبری حفظه الله
- بندهای ۴ و ۸ بیانیه ارزش ها در سند تحول بنیادین آموزش و پرورش (مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی)
- راهبرد کلان شماره ۱۳ سند تحول بنیادین آموزش و پرورش (مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی)
- فصل پنجم (نظام فرهنگی- تربیتی) سند اسلامی شدن دانشگاه ها (مصوب جلسه ۷۳۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی)
- مواد ۱ و ۲ اساسنامه دانشگاه فرهنگیان (مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی)
- هدف عملیاتی ۵-۲ برنامه راهبردی دانشگاه فرهنگیان در افق چشم انداز ۱۴۰۴ (مصوب هیأت امنای دانشگاه فرهنگیان)

تعاریف

نظامنامه: مطابق تعاریف فرهنگ های لغت، نظامنامه دستورالعمل یا آیین نامه ای است که نظامات داخلی یک دستگاه را مشخص می کند. (۱)

نظام جامع فرهنگی و تربیتی: - سندی است که به منظور تعیین تکالیف، ایجاد هماهنگی، هم راستایی و ایجاد وحدت رویه در برنامه ریزی و اجرای فعالیت های فرهنگی - تربیتی در تمامی ارکان و بخش های ستادی دانشگاه فرهنگیان مبتنی بر تحول و بهسازی مهارت های فرهنگی تربیتی دانشجو معلمان طراحی و تدوین می شود.

هدف کلی:

تربیت معلم تراز انقلاب اسلامی

اهداف ویژه:

- (۱) اجرایی نمودن یک برنامه فرهنگی - تربیتی منسجم و عملیاتی و نه صرفاً نظری مبتنی بر ساحت های شش گانه سند تحول بنیادین آموزش و پرورش ؛
- (۲) ارتقاء شایستگی ها و توانمندی مهارت های فرهنگی - تربیتی دانشجو معلمان ؛
- (۳) حرکت تحولی در جهت نیل به اهداف مندرج در اسناد بالا دستی نظام تعلیم و تربیت ؛
- (۴) کمک به دستگاه آموزش و پرورش در زمینه دستیابی به منابع انسانی کارآمد، توانمند و حرفه ای با صلاحیت های بالای تربیتی - فرهنگی ؛
- (۵) استفاده از ظرفیت همه دستگاهها و نهادهای بیرونی معتبر و شایسته برای امر تربیت معلم تراز انقلاب اسلامی.

طرح و برنامه عملیاتی:

مهارت های مورد نیاز دانشجو معلمان در دوره چهار ساله یا سه ساله کارشناسی در سه عنوان ذیل دسته بندی می شوند:

۱- مهارت های آموزشی؛

۲- مهارت های حرفه ای؛

۳- مهارت های فرهنگی - تربیتی.

توجه: هدف این طرح ارتقاء شایستگی ها و توانمندی مهارت های فرهنگی - تربیتی دانشجو معلمان است.

مهارت های فرهنگی - تربیتی را در سه شاخه ذیل دسته بندی می نمایم.

(۱) مهارت های الزامی: یک مهارت ارائه می شود و دانشجو معلمان موظف هستند این مهارت را بگذرانند.

(۲) مهارت های اختیاری: چندین مهارت (حداقل ۳ مهارت) ارائه می شود، که دانشجو موظف است از بین مهارت های ارائه شده، یکی را بگذرانند. این مهارت ها در قالب فعالیت های جمعی همانند شرکت در اردوها، عضویت در تشکل ها، کانون ها، انجمن های علمی، فعالیت در نشریات دانشجویی، جشنواره ها، طرح حیات طیبه، راه روشن، طرح ولایت و می باشد.

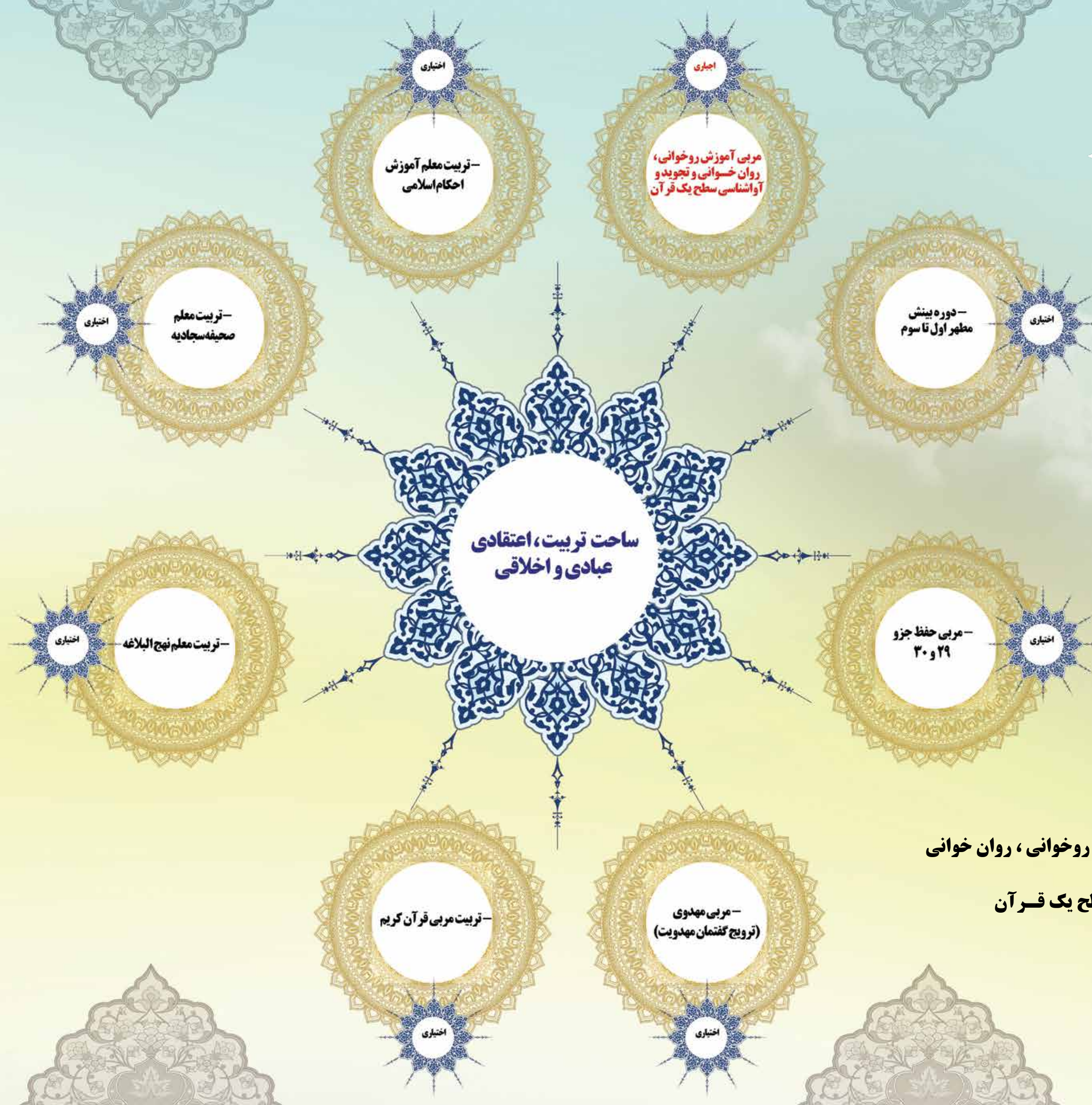
جدول پیشنهادی مهارت های فرهنگی - تربیتی دانشجو معلمان و اقدامات پیرامون آن

ردیف	ساحت‌ها	مهارت‌های الزامی ۱ مهارت	مهارت‌های اختیاری	مرجع صادر کننده گواهی بیرون دانشگاه	مرجع راستی آزمایی داخل دانشگاه	حوزه متولی
۱	ساحت تربیت، اعتقادی و اخلاقی	مربی آموزش روخوانی، روان خوانی و تجوید و آواشناسی سطح یک قرآن	<ul style="list-style-type: none"> دوره بینش مطهر اول تا سوم مربی حفظ جزو ۲۹ و ۳۰ مربی مهدوی (ترویج گفت‌وگو مهدویت) تربیت مربی قرآن کریم تربیت معلم نهج البلاغه تربیت معلم صحیفه سجاده تربیت معلم آموزش احکام اسلامی جشنواره قرآن و عترت (فرهنگی) حیات طیبه (نهاد) سوگواره حسینی (اربعین و) (فرهنگی) جشنواره نماز خوب (نهاد) طرح ملی حفظ قرآن کریم حوزه علوم اسلامی دانشگاهیان 	<ul style="list-style-type: none"> موسسه بینش مطهر درالقرآن‌های وابسته آ.پ مؤسسات قرآنی مورد تأیید سازمان اوقاف و امور خیریه و وزارت ارشاد و سازمان تبلیغات اسلامی بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود ع ستاد اقامه نماز کشور حوزه علمیه 	<ul style="list-style-type: none"> نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه معاونت فرهنگی (کارشناسان مربوطه) 	<ul style="list-style-type: none"> نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه معاونت فرهنگی
۲	ساحت تربیت اجتماعی و سیاسی	مربی امداد و نجات و کمک‌های اولیه	<ul style="list-style-type: none"> تربیت مربی برگزاری اردوها مربی پدافند غیرعامل مربی سواد رسانه مربی حلقه‌های صالحین مربی گفت‌وگو انقلاب اسلامی مربی پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی مربی سبک زندگی ایرانی و اسلامی مربی امر به معروف و نهی از منکر مربی بهداشت محیط زیست اردوهای جهادی (بسیج) راهیان نور (بسیج) کنگره شهدا (بسیج) طرح ملی راه روشن (نهاد) جشنواره رویش جشنواره حرکت و ... 	<ul style="list-style-type: none"> هلال احمر سازمان پدافند غیرعامل شورای عالی انقلاب فرهنگی ستاد امر به معروف و نهی از منکر مدیریت خانواده و ازدواج نهاد بسیج و سپاه سازمان بهزیستی سازمان حفاظت از محیط زیست سازمان تبلیغات اسلامی سازمان اوقاف ستاد مبارزه با مواد مخدر 	<ul style="list-style-type: none"> نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه معاونت فرهنگی - بسیج دانشجویی (کارشناسان مربوطه) 	<ul style="list-style-type: none"> معاونت فرهنگی
۳	ساحت تربیت زیستی و بدنی	مربی آمادگی جسمانی	<ul style="list-style-type: none"> مربی درجه ۳ یکی از ورزش‌های توپی و غیرتوپی (زیر مجموعه فدراسیون‌ها ملی جمهوری اسلامی) مربی مهارت‌های بنیادی حرکتی و سلامتی مربی بهداشت مربی سلامت مربی کوهنوردی شرکت در المپیاد‌های ورزشی، همگانی، قهرمانی داخلی و بیرونی و 	<ul style="list-style-type: none"> فدراسیون‌های مربوطه کمیته‌های ورزشی معتبر وزارت بهداشت خانه سلامت سازمان ملی امور جوانان 	<ul style="list-style-type: none"> معاونت دانشجویی (کارشناسان مربوطه) 	<ul style="list-style-type: none"> معاونت دانشجویی

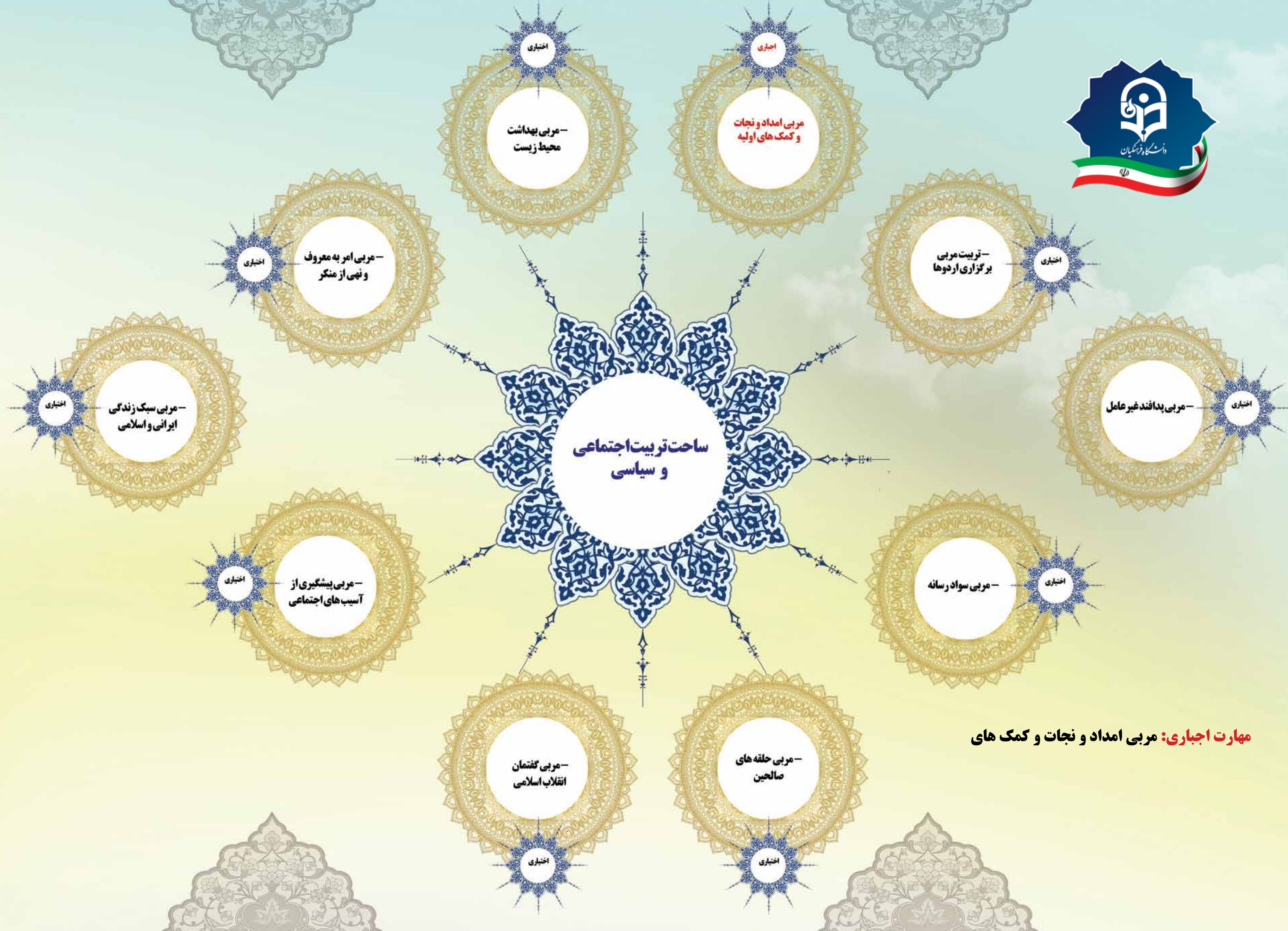

ردیف	ساخت‌ها	مهارت‌های الزامی ۱ مهارت	مهارت‌های اختیاری	مرجع صادر کننده گواهی بیرون دانشگاه	مرجع راستی آزمایی داخل دانشگاه	حوزه متولی
۴	ساخت تربیت هنری و زیبایی شناسی	مربی خوشنویسی خط تحریری	<ul style="list-style-type: none"> مربی سخنوری و فن بیان نقد فیلم نقد کتاب آموزش نرم افزار های تولید محتوا مربی تئاتر و سرود قصه گوئی داستان نویسی شرکت در جشنواره های فرهنگی شرکت در جشنواره فیلم رشد و ... 	<ul style="list-style-type: none"> حوزه هنری انجمن سینماگران جوان کانون پرورش فکری جهاد دانشگاهی انجمن سواد رسانه ای ایران دانشگاه سوره 	معاونت فرهنگی (کارشناسان مربوطه)	معاونت فرهنگی
۵	ساخت تربیت اقتصادی و حرفه ای	مربی کار آفرینی	<ul style="list-style-type: none"> مربی گردشگری تفریحی اقتصاد مقاومتی مربی گردشگری مذهبی کسب و کارهای اینترنتی مشاغل خانگی آشنایی با مدیریت اقتصاد در خانواده و مدرسه کار آفرینی روستایی و عشایری شرکت در نمایشگاه های مرتبط با گردشگری و میراث فرهنگی شرکت در همایش ها و کنفرانس های مربوطه و 	<ul style="list-style-type: none"> جهاد دانشگاهی سازمان میراث فرهنگی و گردشگری سازمان مدیریت و برنامه ریزی دانشکده علوم اقتصادی 	معاونت پژوهشی (کارشناسان مربوطه)	معاونت پژوهشی
۶	ساخت تربیت علمی و فناوری	مهارت های هفت گانه کامپیوتر ICDL	<ul style="list-style-type: none"> نرم افزار های موبایلی نرم افزارهای تولید محتوای کتب درسی و کمک آموزشی مقاله نویسی پژوهشگری دریافت مدرک یکی از زبان های خارجی مکاتبات اداری شرکت در کنفرانس ها ارائه مقاله و سخنرانی در همایش ها، کنفرانس ها و کارگاهها و نشست ها مشارکت در انجام پروژه های پژوهشی و تحقیقاتی 	<ul style="list-style-type: none"> سازمان فنی و حرفه ای مجتمع فنی تهران موسسات مجاز آموزش کامپیوتر سازمان فنی و حرفه ای کشور و 	معاونت آموزشی (کارشناسان مربوطه)	معاونت آموزشی

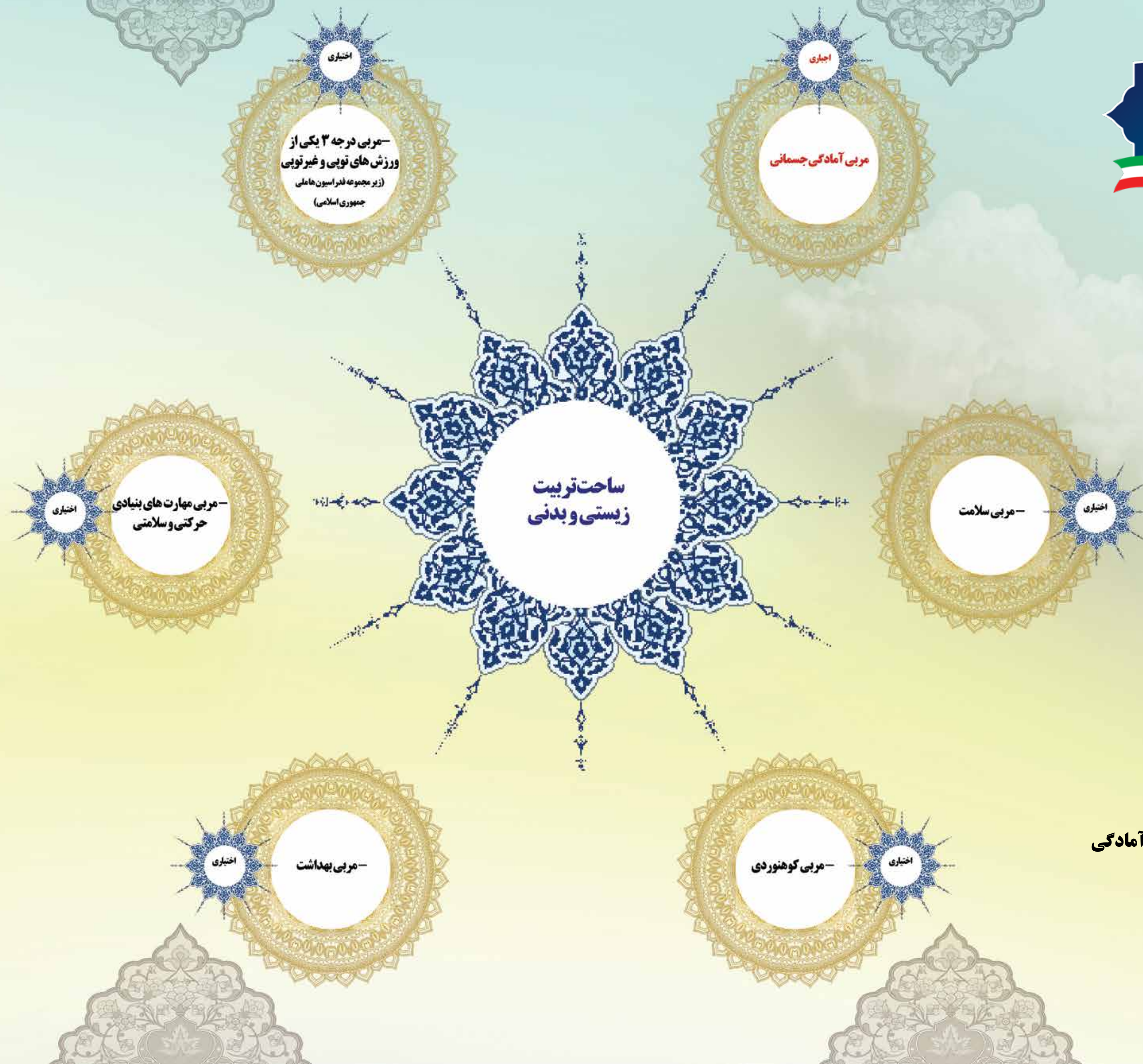

مهارت اجباری: مربی آموزش روخوانی، روان خوانی

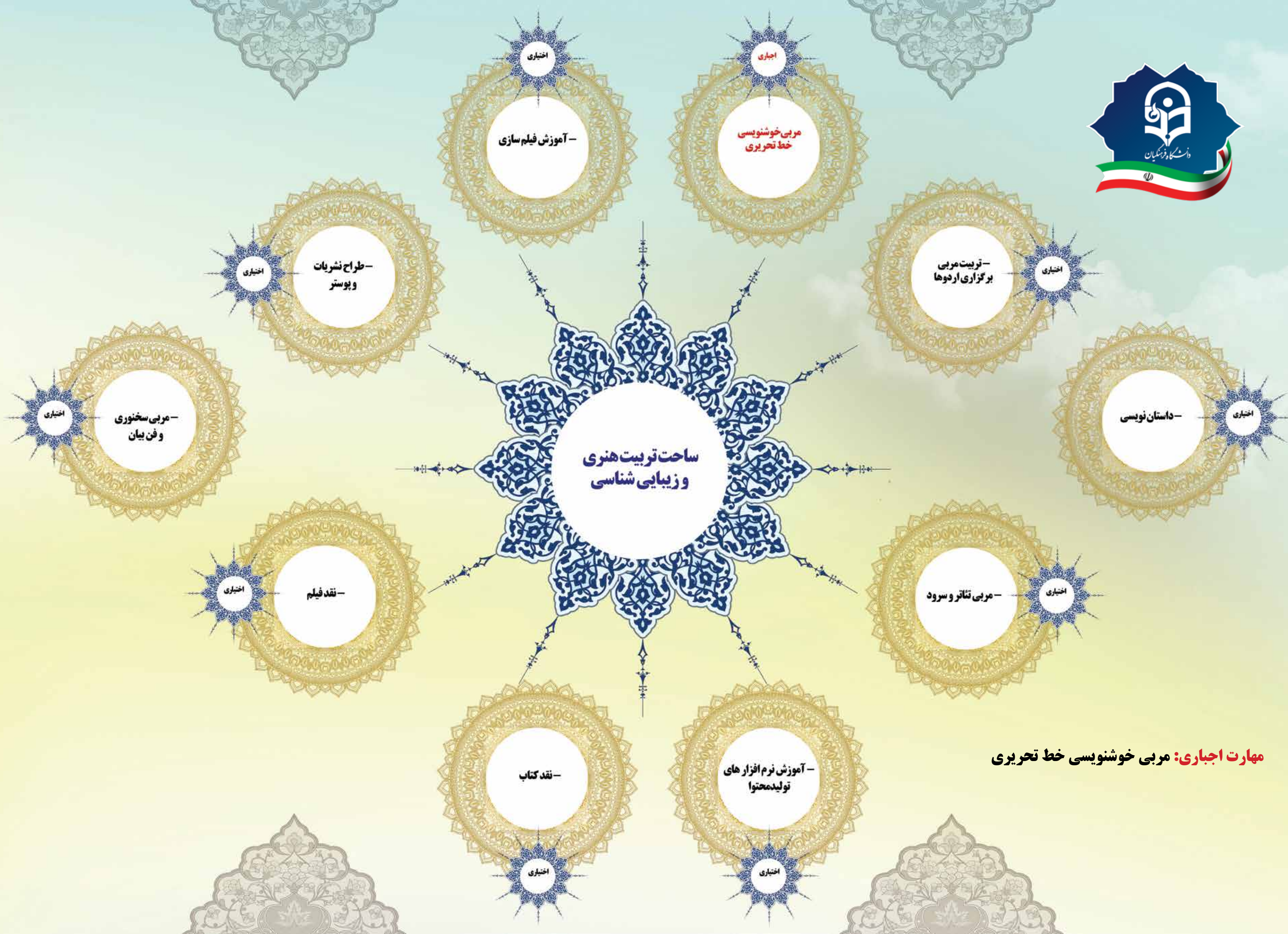
و تجوید و آواشناسی سطح یک قرآن

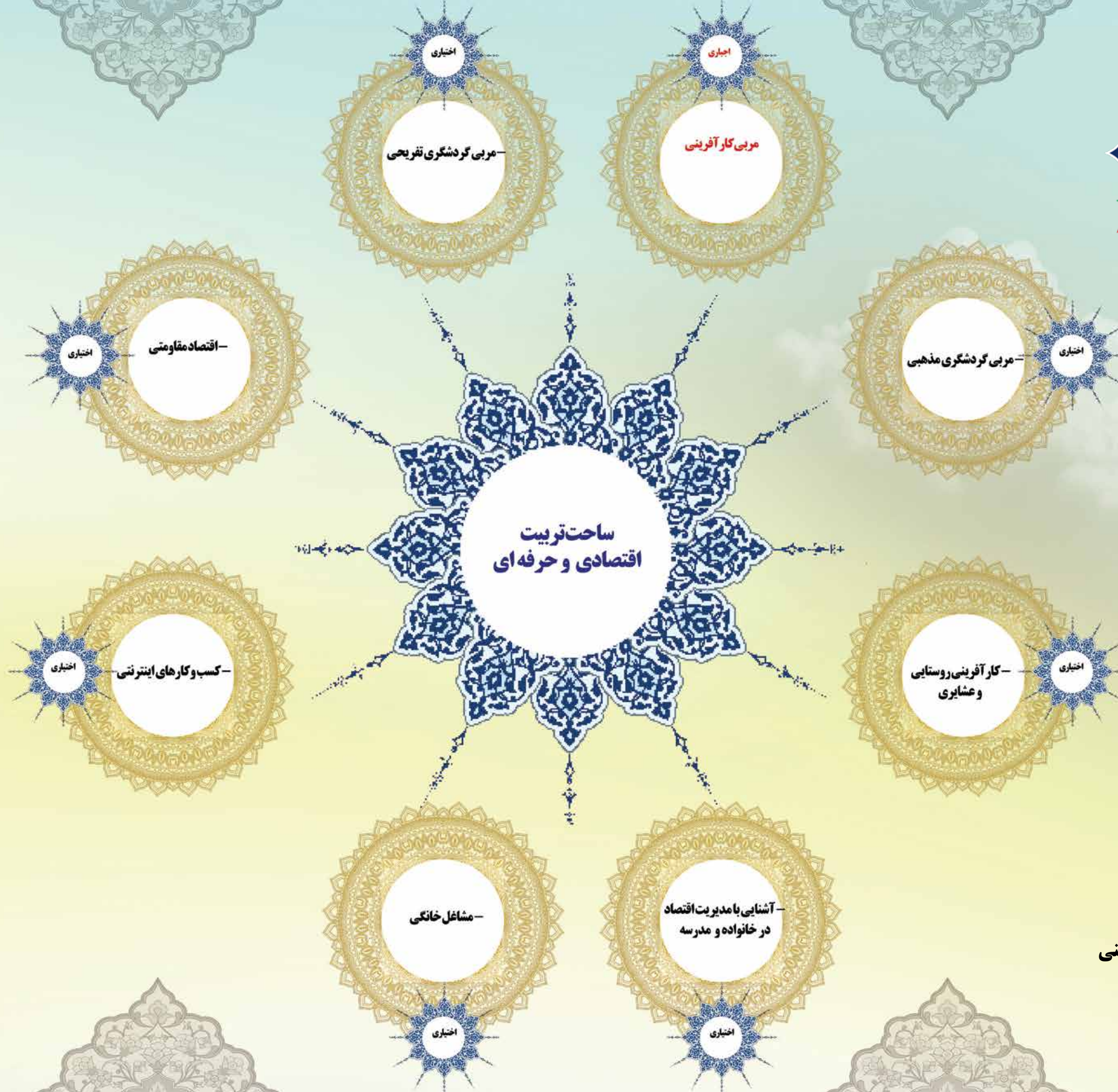
مهارت اجباری: مربی امداد و نجات و کمک های

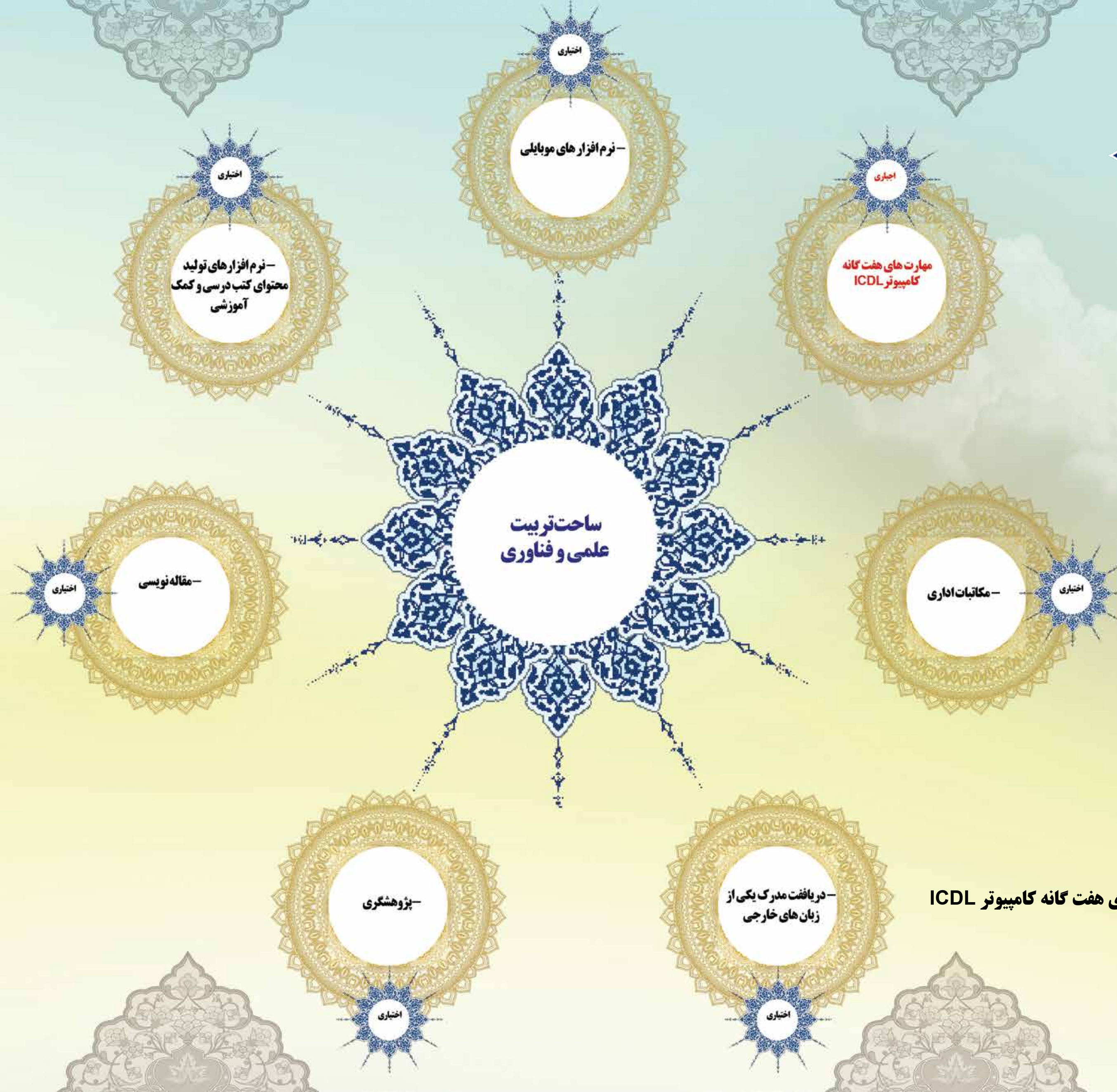
مهارت اجباری: مربی آمادگی

مهارت اجباری: مربی خوشنویسی خط تحریری

مهارت اجباری: مربی کارآفرینی

مهارت اجباری: مهارت های هفت گانه کامپیوتر ICDL

استنزامات و ملاحظات اجرای طرح در مراکز نیروی دانشگاه:

هیأت امنای دانشگاه به تصویب رسید.

در تاریخ

این طرح در